

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

mes

Aasta Põllumees 2020 Kapitali kaasamine maettevõtluses Maaelu Edendamise Sihtasutus

Raul Rosenberg

27.10.2020

Kriisi mõjud

- 🌿 Hirmust tekkinud kriis – antud juhul tekitas hirmu haigus
- 🌿 Administratiivsetest (valitsuse poolt kehtestatud piirangud) otsustestest tingitud

Tagajärjed

- 🌿 Ettevõtete pankrotid, tööpuudus jne
- 🌿 Globaliseerumise peatumine hetkeks?
- 🌿 Uute tehnoloogiate kasutuselevõtt

Ettevõtete kuukäive 2017-2020

Deklareeritud käive, miljonites eurodes

Allikas: Eesti Statistikaamet, Maksu- ja Tolliamet

Covid-19 mõju Eesti majandusele

Tööhõuturg

allikas: eas.ee

Registreeritud töötute arv
nädala lõpu seisuga

49 370

Registreeritud töötuse määr

7,6%

Uute registreeritud töötute arv
eriolukorra algusest

57 451

eelmisel kuul

8 352

eelmisel nädalal

1 810

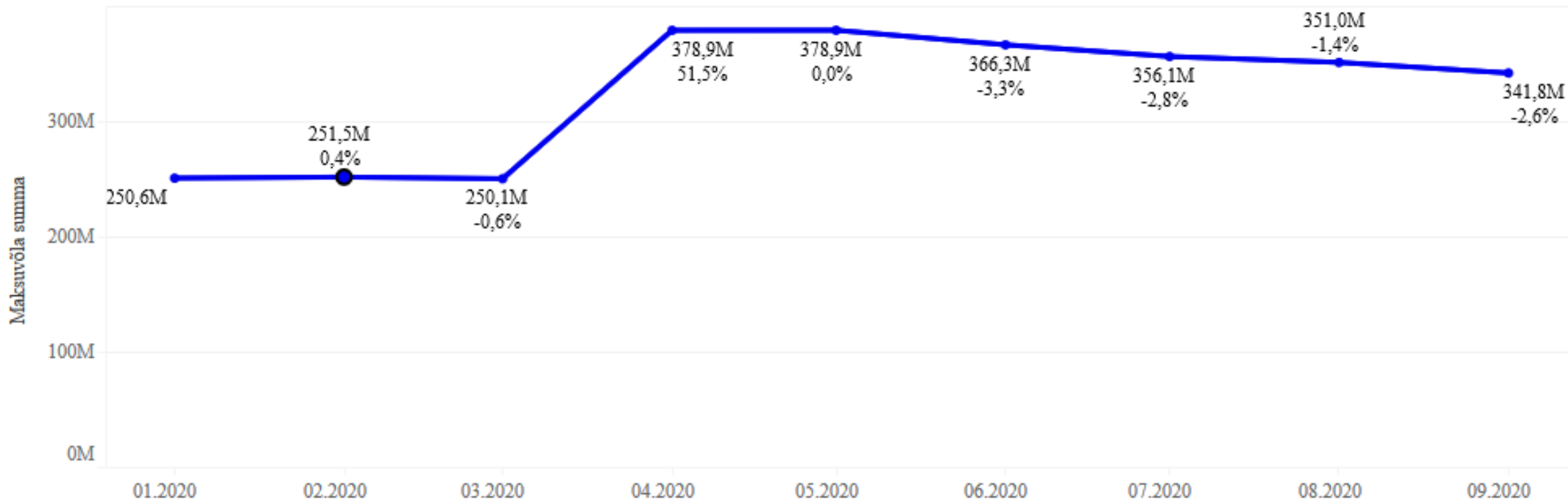
Allikas: Töötukassa

Covid-19 mõju Eesti majandusele

Maksuvõlg

allikas: eas.ee

Maksuvõlg ja muutus võrreldes eelmise kuuga

Allikas: Maksu- ja Tolliamet

Covid-19 mõju Eesti majandusele

Kriisimeetmed

allikas:eas.ee

EAS: ettevõtte ja turismiettevõtte kriisitoetus

Esitatud taotluste arv	Rahuldatud otsuste arv	Otsustatud toetuste summa
5 938	3 839	30 224 922

Allikas: Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus

Töötukassa: töötasu hüvitis

Asutuste arv	Hüvitise saajate arv	Hüvitise kogukulu
17 562	137 683	256 533 942

Allikas: Töötukassa

MES: laenukäendus ja laenud

Taotluste arv	Otsuste arv	Otsuste summa
406	303	80 050 618

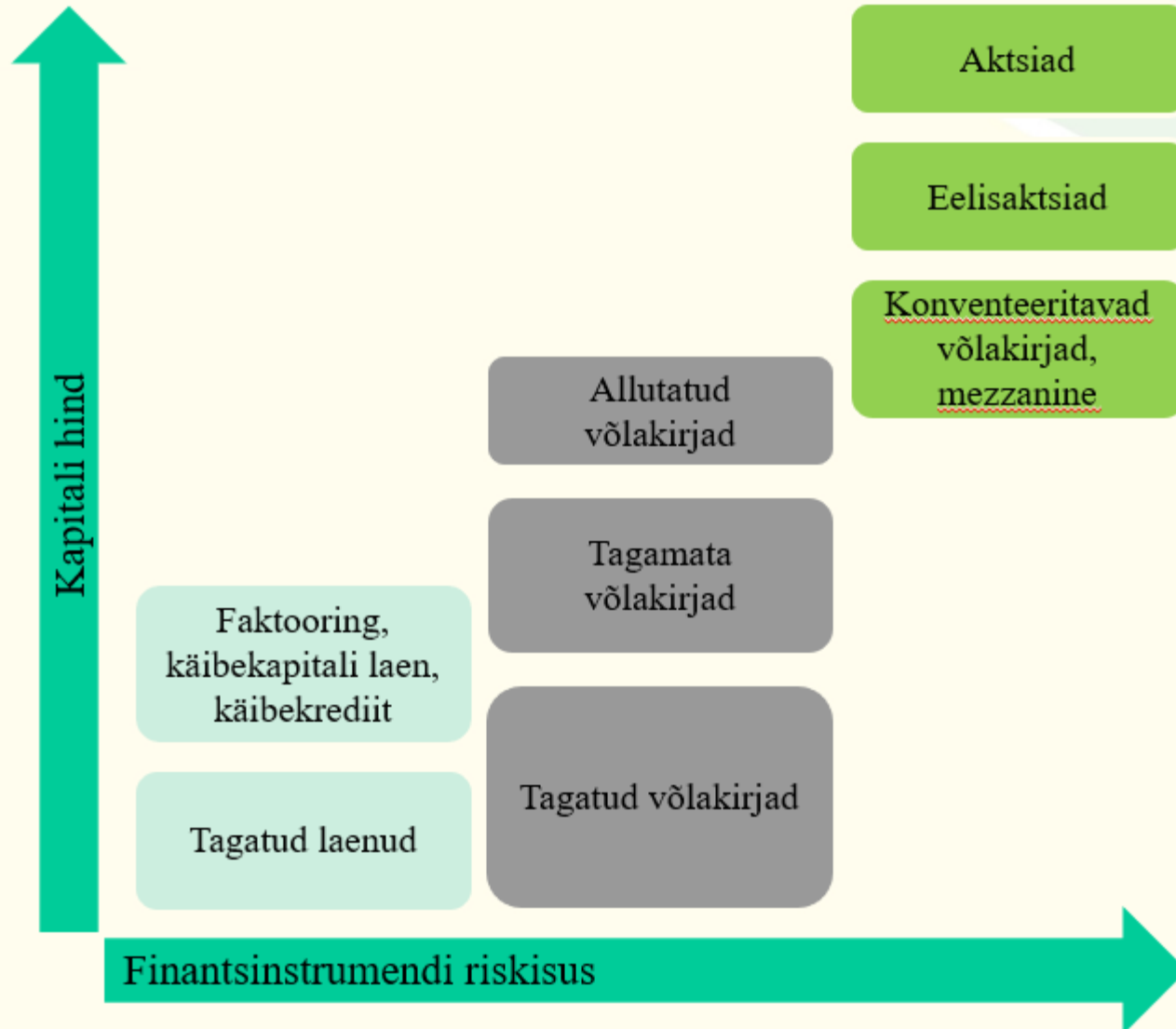
Allikas: Maaelu Edendamise Sihtasutus

KredEx: erakorralised laenud ja käendused

Taotluste arv	Positiivsete otsuste arv	Positiivsete otsuste laenusumma
378	286	373 625 112

Allikas: KredEx

Äritegevuse finantseerimine

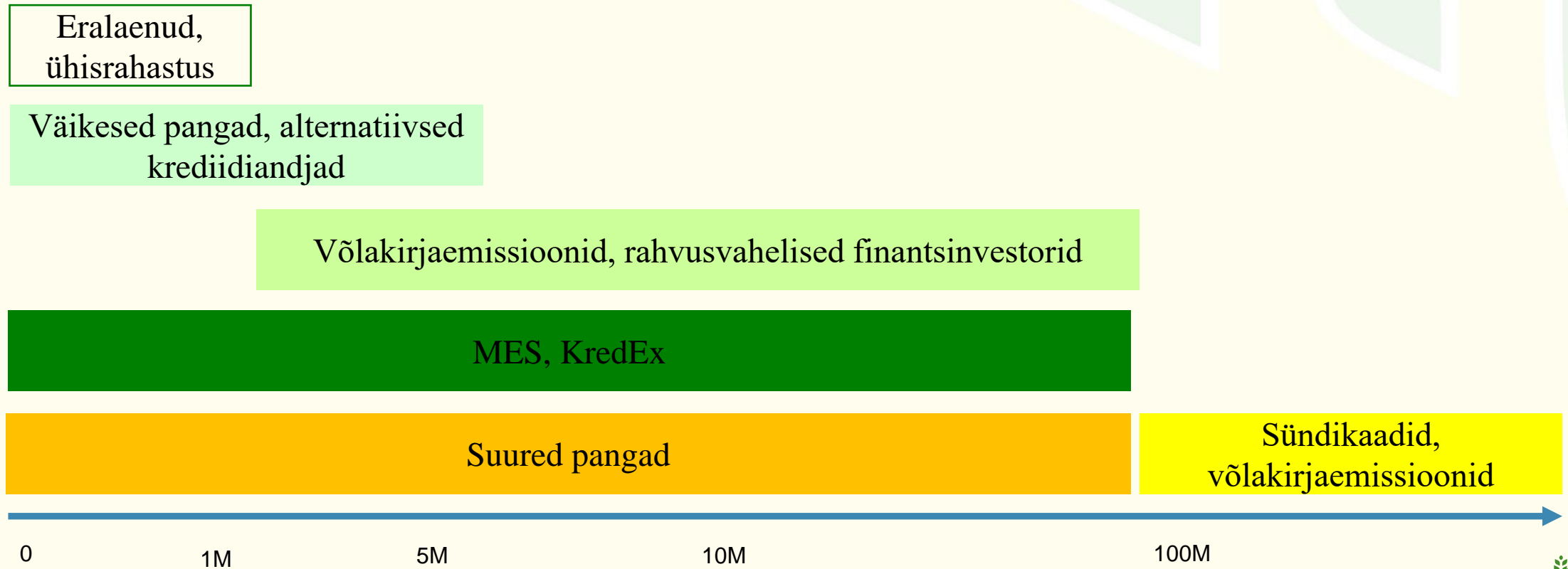
Millest sõltub finantseerimise hind?

Kapitali hind = raha hind + emitendi risk + instrumendi risk + likviidsusrisk

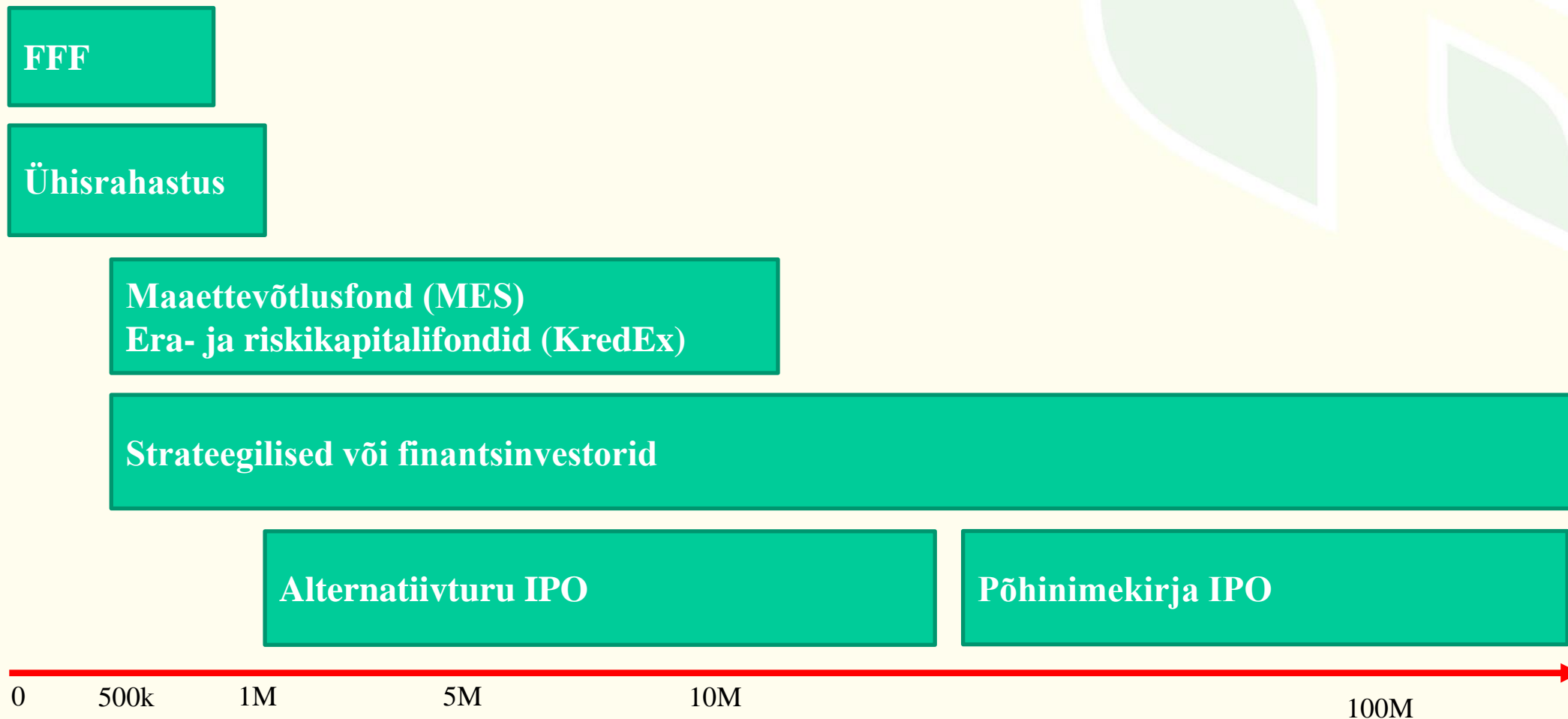
Laenu/võlakirja intress või aktsia hinnatase	Milline on riskivaba intressimäär?	Kui suur on emitendi maksejõuetuse tõenäosus?	Kas tegu on omakapitali või võõrkapitaliga? Mis järjekohal kapital asub?	Kuidas on võimalik investeringust väljuda?
--	------------------------------------	---	---	--

Allikas: Redgate Capital

Võimalikud finantseerimislahendused

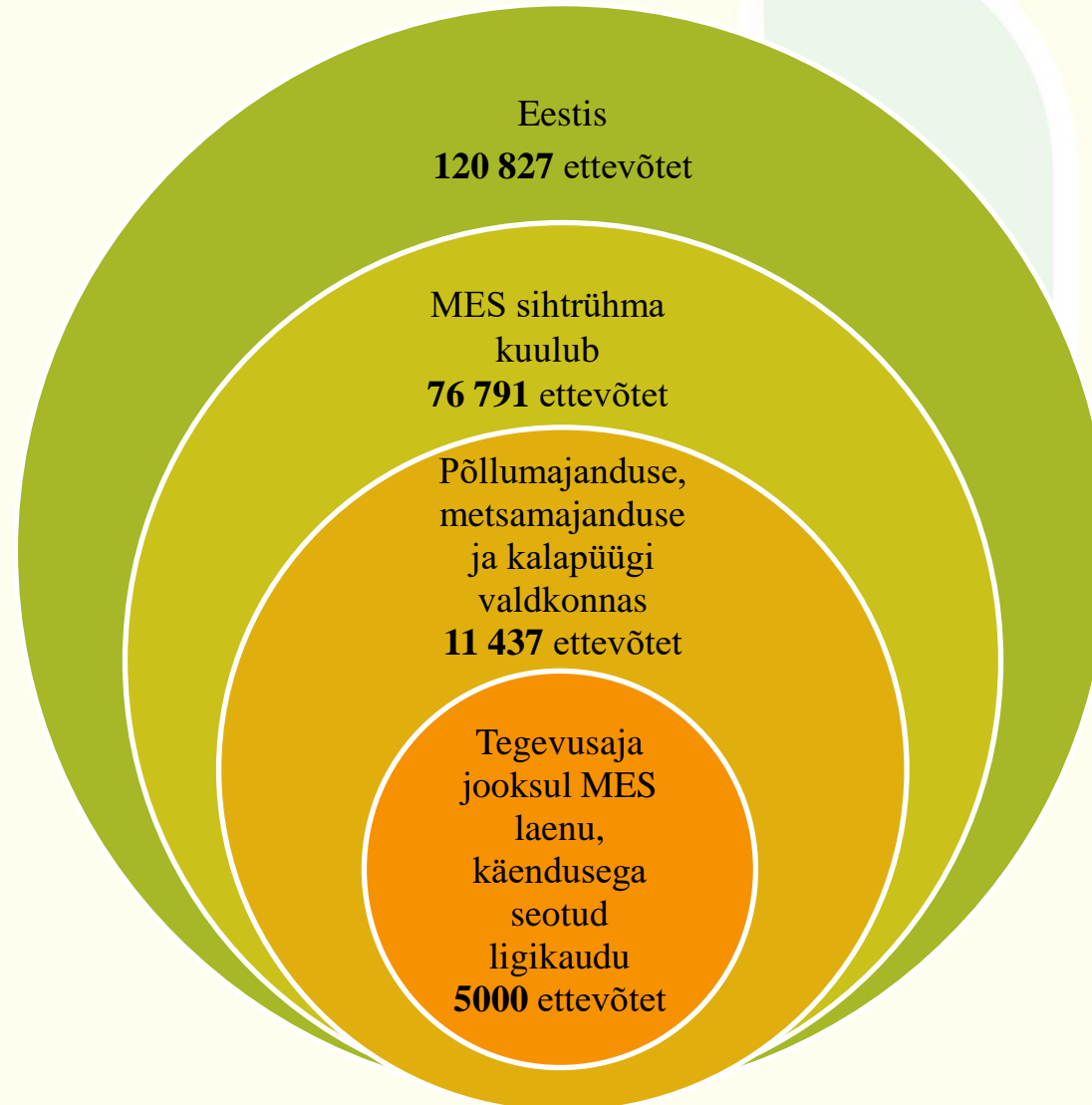

Finantseerimislahenduste valik

Ettevõtete arv Eestis ja MESi osakaal

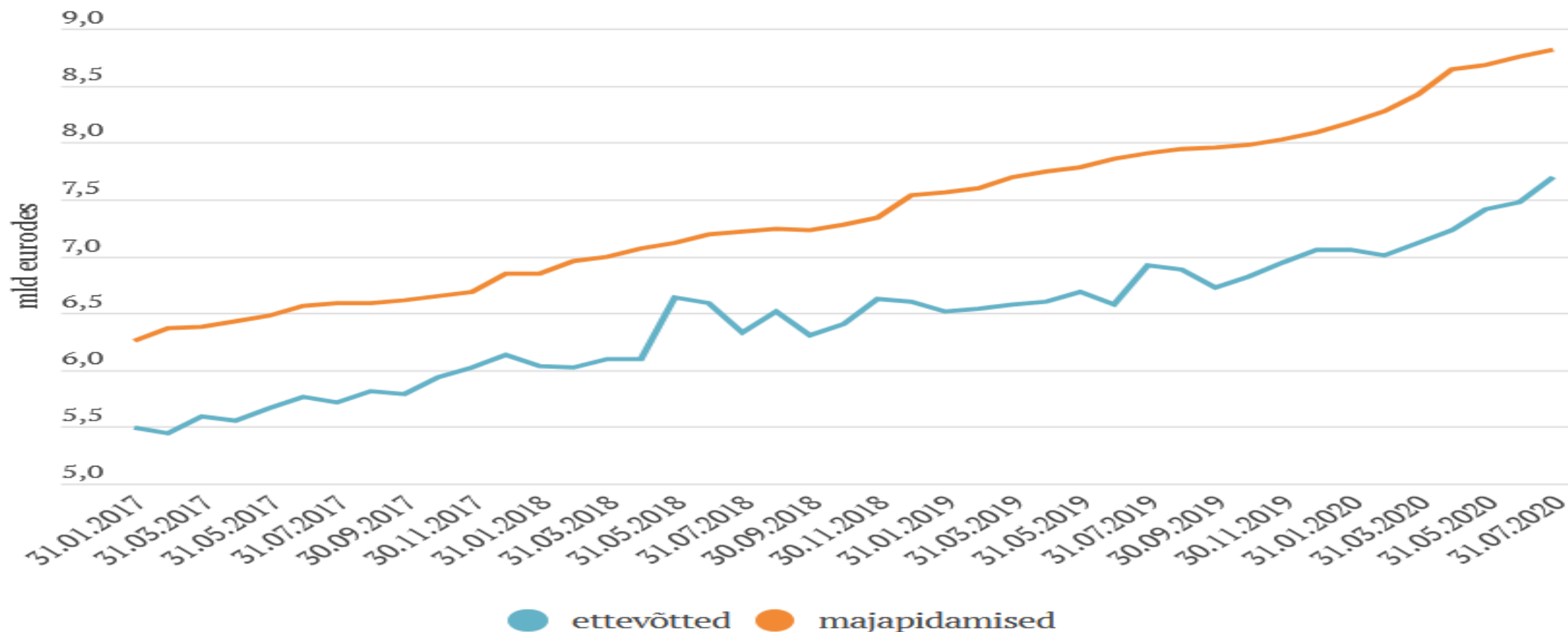
2019. aasta andmete põhjal

Hoiused (miljardit eurot)

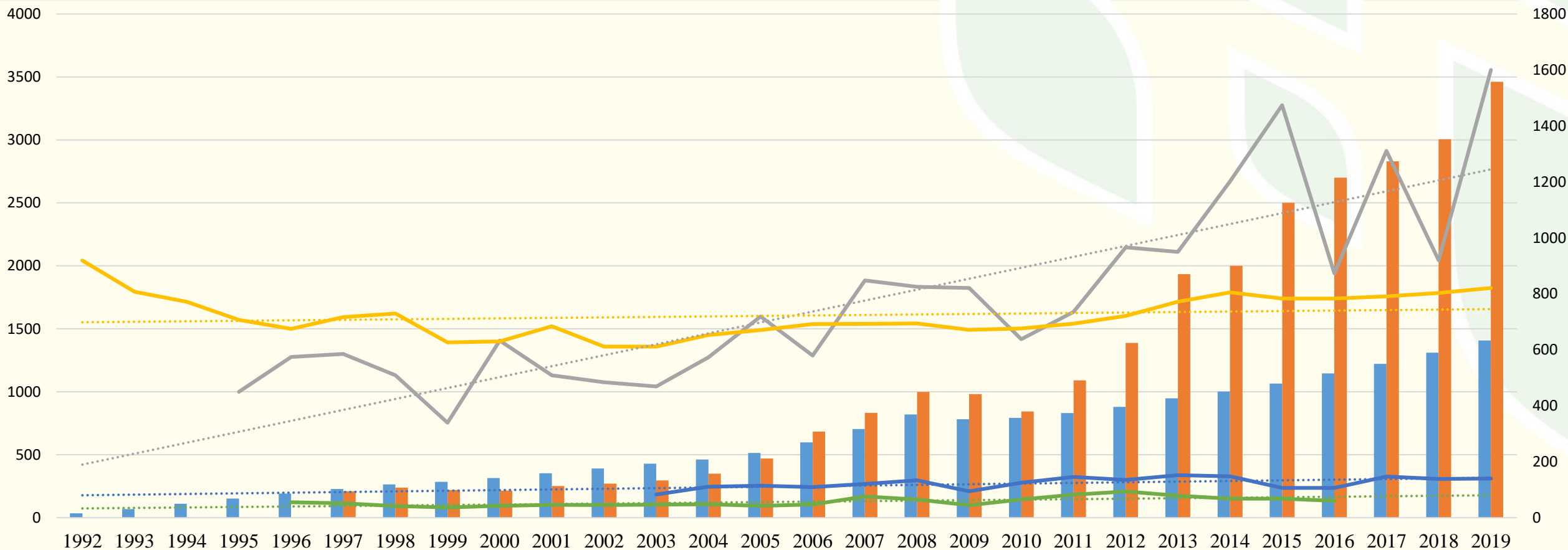
Allikas: Eesti Statistikaamet

Pangahoiuste kasv (allikas Eesti Pank):

Põllumajandusmaa hinna muutuse võrdlus perioodil 1997-2019

Allikas: Eesti Statistikaamet

Eesti keskmine palk (kuu keskmine)

Teravilja kokkuostuhind

Lineaarne (Piima kokkuostuhind)

Lineaarne (Piima toodang (tuhat tonni))

Põllumajandusmaa hind (eur/ha) mediaan

Teravilja toodang (tuhat tonni)

Lineaarne (Teravilja kokkuostuhind)

Lineaarne (Teravilja toodang (tuhat tonni))

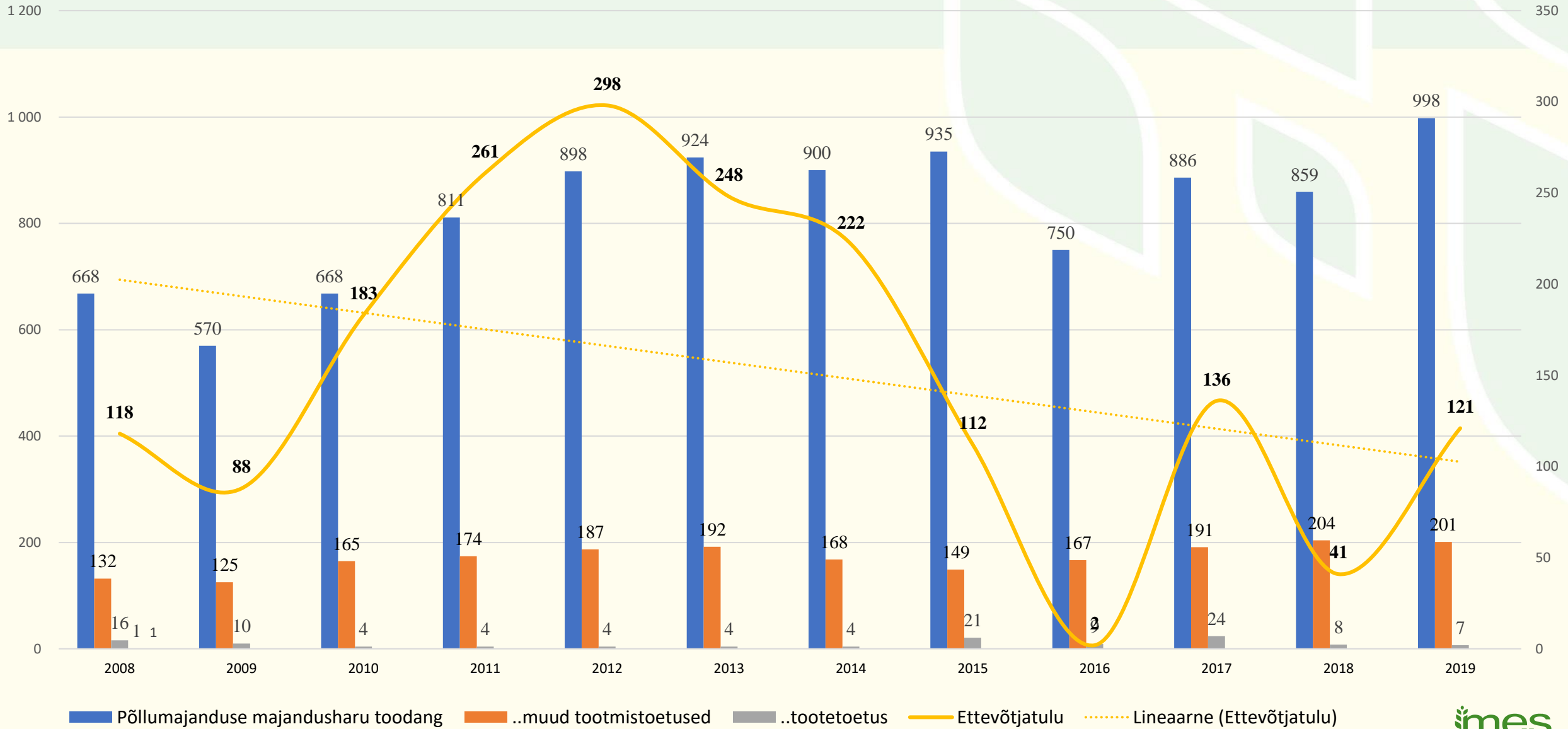
Piima kokkuostuhind

Piima toodang (tuhat tonni)

Lineaarne (Teravilja toodang (tuhat tonni))

Ettevõtjatulu

Allikas: Eesti Statistikaamet

Maaelu Edendamise Sihtasutus

- 1993** Põllumajanduse ja Maaelu Krediteerimise Fond, maaettevõtjatele soodustingimustel laenude andmine
- 1997** Maaelu Laenude Tagamise Sihtasutus laenude garanteerimiseks
- 2001** **Maaelu Edendamise Sihtasutus**

MES eesmärk on toetada ja elavdada Eesti maapiirkondade ettevõtlust, luues paremaid võimalusi kapitalile ligipääsuks ning tõsta sellega ettevõtete konkurentsivõimet.

TEGEVUSED

- ☛ Käendamine**
- ☛ Sihtfondide haldamine**
- ☛ Laenamine**
- ☛ Omakapitali investeeringud läbi Maaettevõtlusfondi koos erakapitaliga**
- ☛ Nõuandeteenuse pakkumine**
- ☛ Maaelu maine kujundamine**

Sihtasutus on isemajandav ja riigieelarvest põhitegevuseks vahendeid ei saa.

Finantseerimise tingimused

- ✔ Sihtgruppi kuuluv ettevõte;
- ✔ positiivne rahavoog ettevõtlusest (kasum), võime tasuda laenu intresse ja põhisummat;
- ✔ omakapitali olemasolu;
- ✔ ettevõtja taust;
- ✔ eelnev kohustuste täitmise kogemus;
- ✔ pantide olemasolu, nende likviidsus.

Maaelu Edendamise Sihtasutuse strateegia aastateks 2020-2030

Maaelu Edendamise Sihtasutus

Tegevuste rahastamise allikas: MES omakapital

Tegevuse alused: seadus, põhikiri

Tegevused:

- Käendused, laenud
- Omakapitali investeeringud läbi investeerimisfondi
- Investeeringud ettevõtete omakapitali (maaettevõtlusfond),
 - Tunnustamine, maaelu maine kujundamine
 - Koostöö haridus- ja teadusasutustega

SIHTFOND EL JA RIIKLIKEST VAHENDITEST

*Rahastamise allikas: EL, MAK ja EMKF, ÜPP
strateegiakava, riigieelarve*

Tegevused:

- Invest. laenud EL vahenditest (MAK, EMKF)
- Omakapitali investeeringud
- Haldusleping

SIHTFOND MEREKAPITAL

*Rahastamise allikas: riigieelarvelised vahendid,
krediidi ja finantseerimisasutused*

Tegevused:

- Laenud
- Laevaliising (kapitalirent)
- „Leaseback“ tehingud
- Haldusleping

SIHTKAPITAL KODU MAALE

*Rahastamise allikas: riigieelarvelised vahendid,
krediidi ja finantseerimisasutused, EL vahendid*

Tegevused:

- Laenud, käendused
- Liising (kapitalirent)
- Toetused eraisikutele ja ettevõtetele
- Koostöö omavalitsustega
- Haldusleping

SIHTFOND MAAKAPITAL

*Kapitaliseerimise allikas: riigi vara,
riigieelarvelised vahendid, krediidi ja
finantseerimisasutused*

Tegevused:

- „Leaseback“ tehingud
- Põllumaade liising (kapitalirent)
- Rentimine
- Haldusleping

Nõuandeteenistus

*Rahastamise allikas:
riigieelarvelised vahendid, EL vahendid (MAK, EAFRD)*

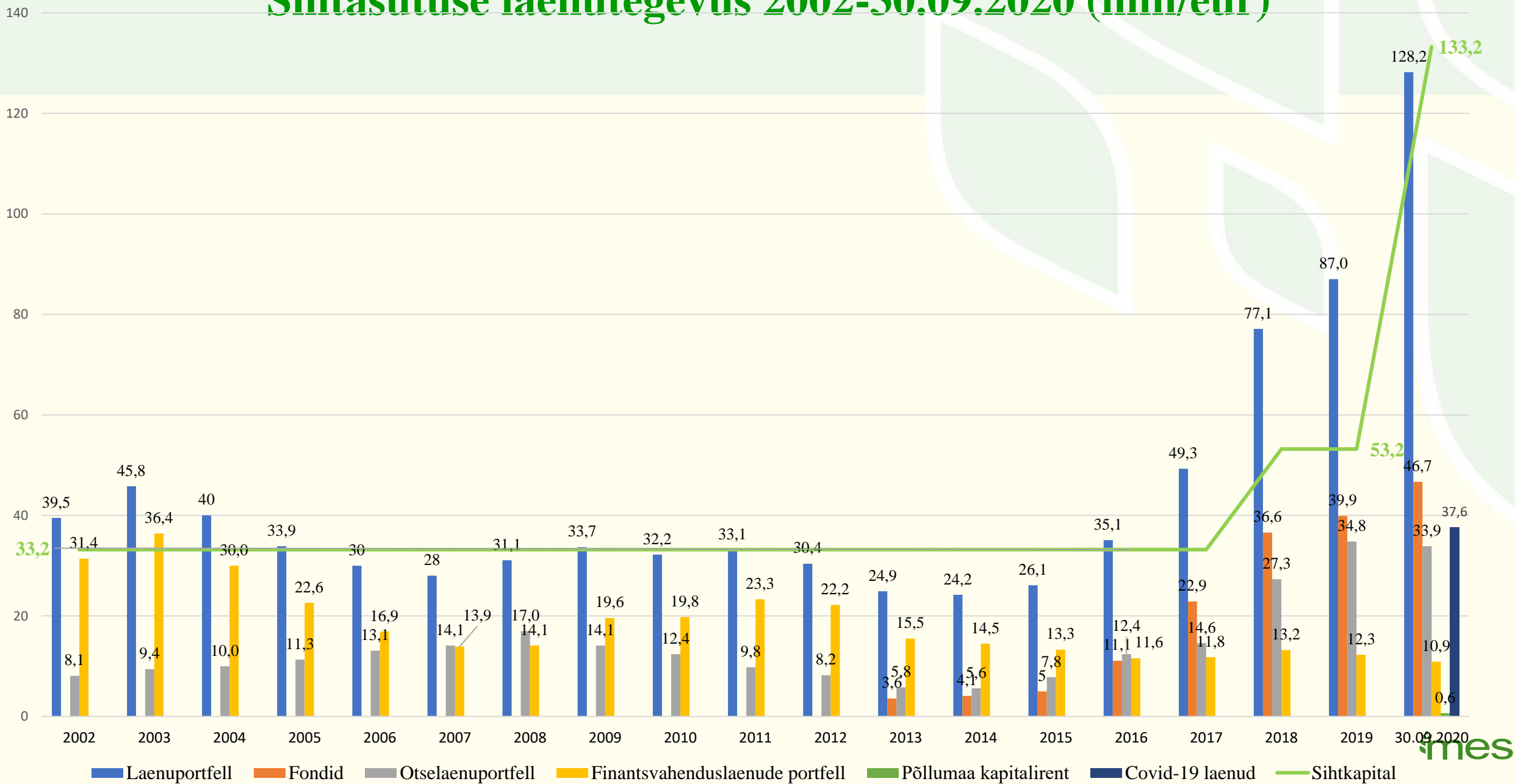
Tegevused:

- toetav nõustamine, turupõhine nõustamine, koostöö omavalitsustega, koostöö haridus- ja teadusasutustega
- Haldusleping

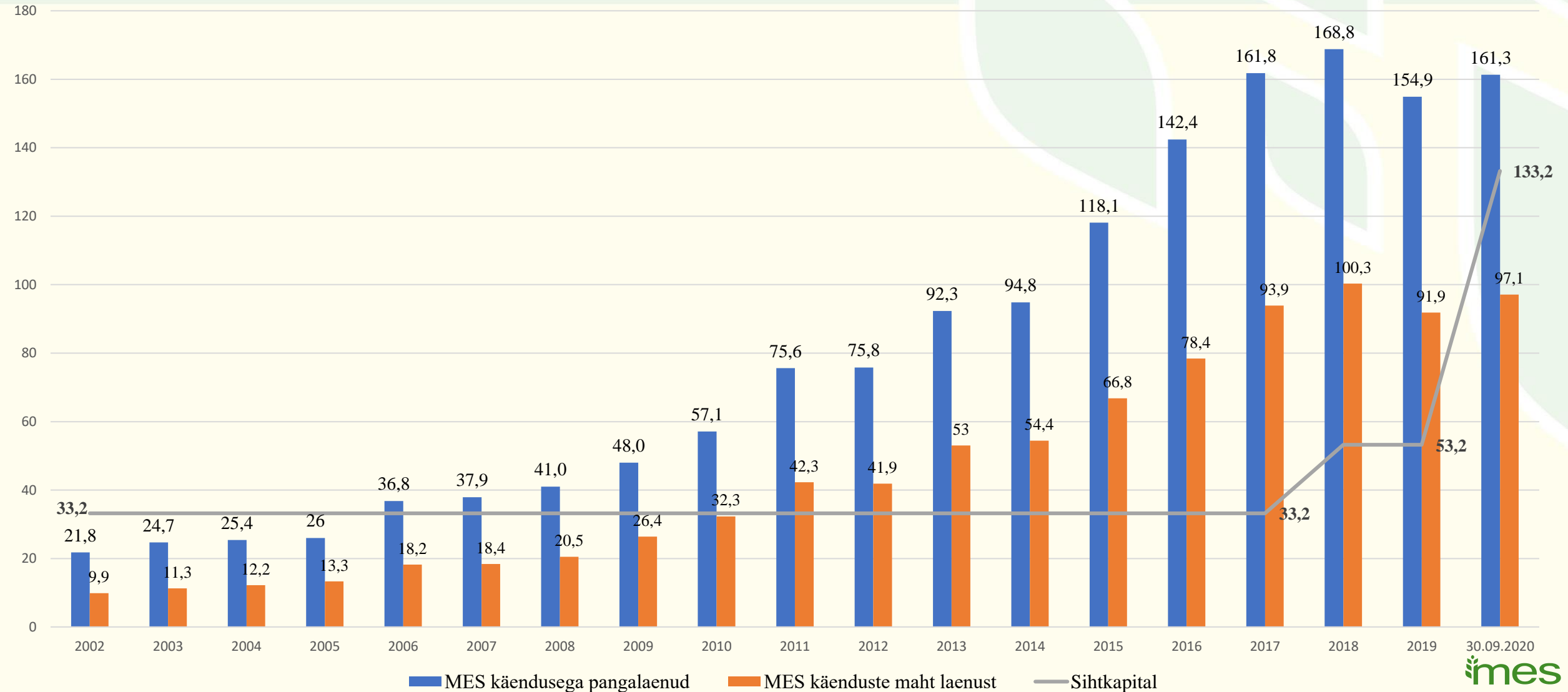
MES finantstooted

KÄENDUS	LAEN
OMAKAPITAL	
<ul style="list-style-type: none"> • Proportsionaalne laenukäendus väikese ja keskmise suurusega ettevõtjatele • Fikseeritud laenukäendus väikese ja keskmise suurusega ettevõtjatele • COVID-19 laenukäendus bio- ja maamajandusettevõtjatele <p><i>Laenukäendus 1</i> <i>Laenukäendus 2</i> Eelarve 50 000 000€</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Laen väikese ja keskmise suurusega ettevõtjatele • Laen krediitiasutuse vahendusel • Põllumaa kapitalirent väikese ja keskmise suurusega ettevõtjatele <p>Eelarve 50 000 000€</p>
RAHASTAMISVAHENDID	
	<ul style="list-style-type: none"> • MAK rahastamisvahendi sihtfond <i>Mikro- ja väikeettevõtete kasvulaen</i> <i>Pikaajaline investeerimislaen</i> • EMKF rahastamisvahendi sihtfond <i>Vesiviljelustoodete tootmisega alustavate või tegelevate ettevõtete investeerimislaen</i> <i>Kala töötlemisega alustavate või tegelevate mikro- ja väikeettevõtete kasvulaen</i> <i>Kala töötlemisega alustavate või tegelevate ettevõtete pikaajaline investeerimislaen</i> • COVID-19 laen bio- ja maamajanduse ettevõtjatele <i>käibelaenud</i> <i>investeerimislaenud</i> <p>Eelarve 100 000 000€</p>

Sihtasutuse laenu tegevus 2002-30.09.2020 (mln/eur)

Sihtasutuse käendustegevus 2002-30.09.2020 (mln/eur)

Covid-19 kriisimeetmete eesmärk

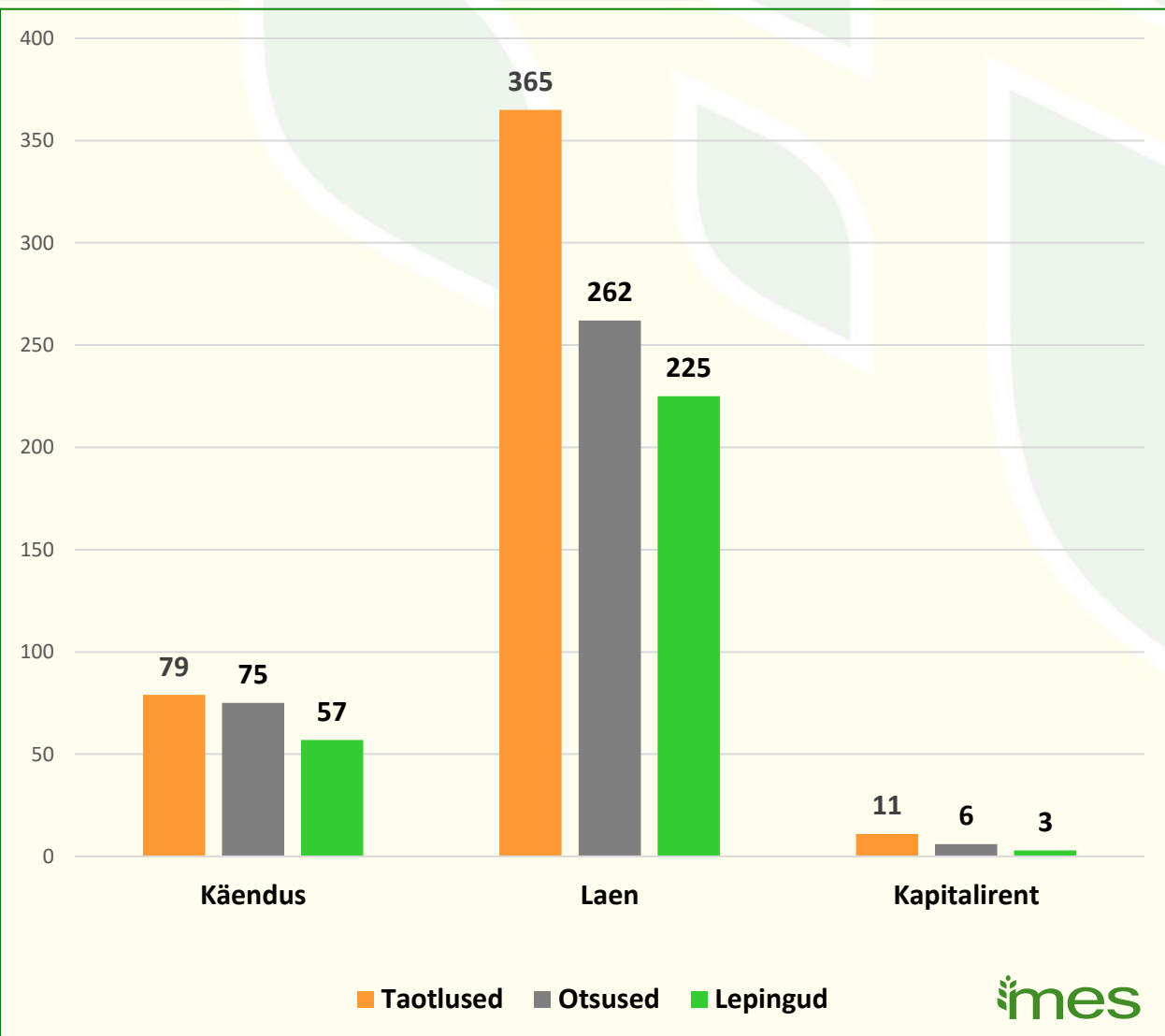
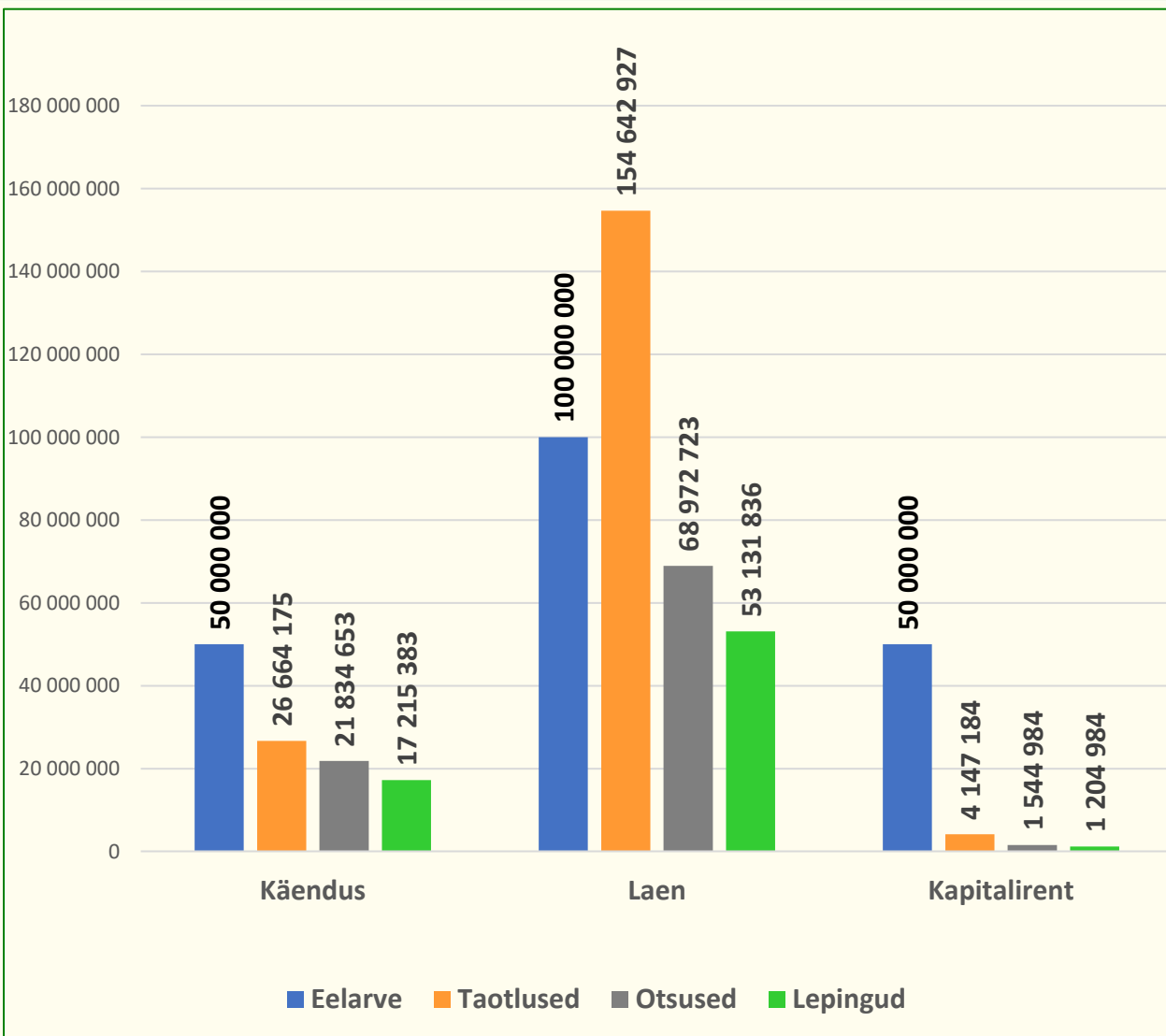
- Leevendada kahjusid
- Stimuleerida majandust
- Kiirendada kriisist välja tulemist

Meetmete muudatused:

- Maaeluministeriumi suunised juunis 2020.
- Laenuitingimuste muutmine (maksimaalse 5 miljoni euro asemel kuni 1 miljon eurot otselaenu, seda ületav osa kaaslaenu pankadega, MES osa maksimaalselt 2 miljonit eurot).
- Käibe- ja investeerimislaenu korral on intress vastavalt tagatise suurusele 2-4% esimesel 24 kuul, hiljem on intress vahemikus 4-6%.
- Käenduste kasutamise soodustamiseks rakendada tagatistasu alates 0,3%.
- Rakendamine tagasiulatuvalt taotlustele, mille osas otsuseid ei ole tehtud.

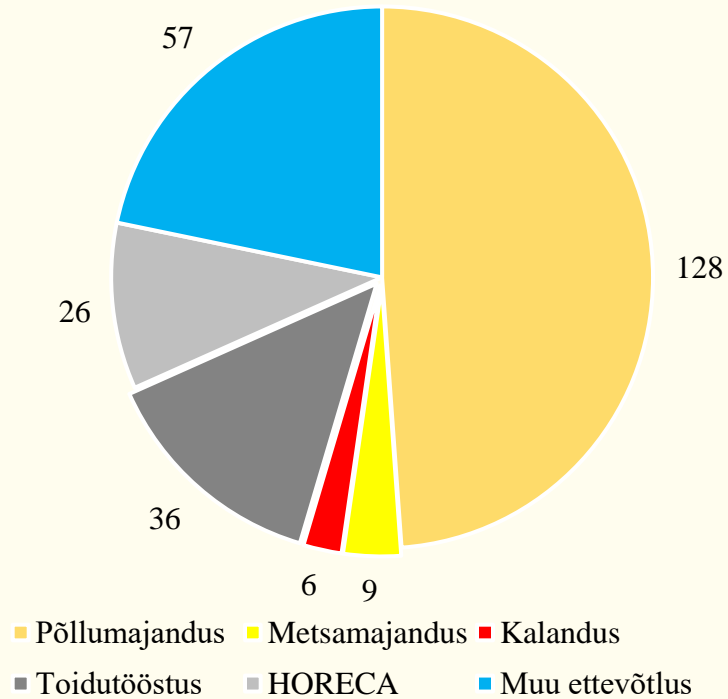
MES COVID-19 meetmete rahakasutus (23.10.2020)

MES COVID-19 meetmete kasusaajad (23.10.2020)

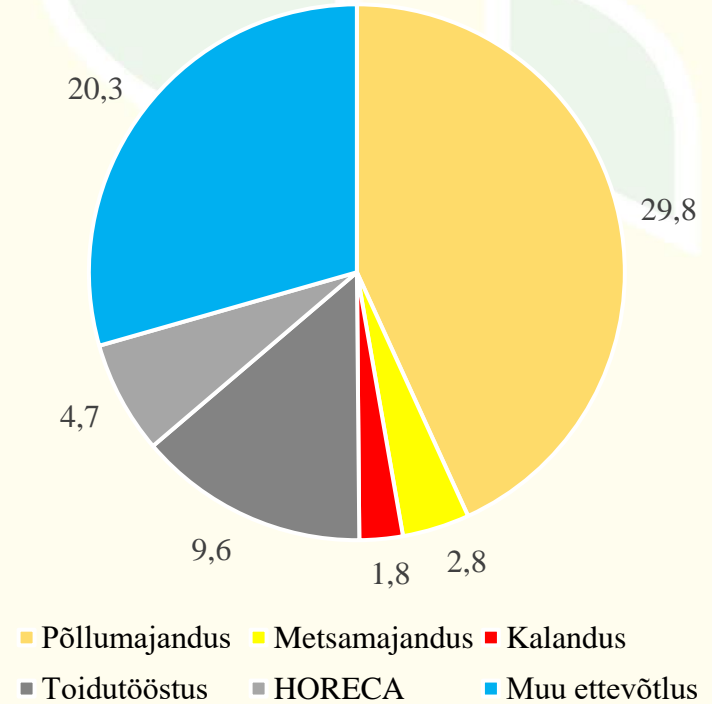

COVID-19 laenud (23.10.2020)

COVID-19 laenuotsused (tk)

COVID-19 laenuotsused (mln €)

Laenuotsuste jagunemine:

121 käibelaenu otsust, kogusummas 20,4 mln €

141 investeerimislaenu otsust, kogusummas 48,6 mln €

Nõustamisvaldkonnad ja toetuse määrad

Kuni 90%

- loomakasvatus
- taimekasvatus
- mahepõllumajandus
- metsamajandus
- mesindus
- maaparandus
- põllumajandussaaduste töötlemine
- keskkonnakaitse ja loodushoid
- nõuetele vastavus
- töötervishoid ja tööohutus
- toetuste taotlemine

kuni 50%

- ettevõtte majandamine
- äriplaani koostamine
- Juhtimine

100%

- mentorlus

Igas Eesti piirkonnas on nõustamisteenus kättesaadav sama hinnaga:
nõuandeteenuse käibemaksuta tunnihind **41,45** eurot;
mentorlusteenuse tunnihind **42,85** eurot;

Klienditeeninduse kanalid:

üks keskne infotelefon numbriga: 648 4920

keskne e-posti aadress info@pikk.ee

koduleht www.pikk.ee

Oru 21, Viljandi 71003

+372 648 4064

www.mes.ee

mes@mes.ee